

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπατζής → ampandonis@gmail.com

Καλημέρα, πώς είστε; Και σε Greeklish: kalimera, pos iste;

Τα Greeklish (Γκρίκλις), από τις λέξεις greek (ελληνικά) και english (αγγλικά), Λατινοελληνικά ή Φραγκολεβαντίνικα, είναι η ελληνική γλώσσα γραμμένη με το λατινικό αλφάβητο. Είναι ένα είδος μεταγραφής. Αρκετοί ελληνοφώνοι χρησιμοποιούν τα greeklish όταν επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικών γραπτών μέσων όπως για παράδειγμα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Facebook, SMS κ.ά. Κάποιοι αναφέρουν ότι η πρώτη σύγχρονη χρήση των greeklish έγινε από την Ε.Μ.Υ., την ελληνική Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, πολλές δεκαετίες πριν και πολύ πριν την ευρεία χρήση του διαδικτύου.

Ο όρος «Φραγκολεβαντίνικα» είναι ο Ελληνικός και Λεβαντίνικος όρος για τη χρήση του Λατινικού αλφαβήτου για την γραφή Ελληνικών. (Φράγκος είναι ο ελληνικός και λεβαντίνικος όρος για τους δυτικούς Ευρωπαίους, και κατά επέκταση τους Ρωμαιοκαθολικούς).

Αυτή η χρήση ήταν τμήμα μιας ευρύτερης τάσης για χρήση του αλφαβήτου σύμφωνα με το δόγμα, π.χ. ελληνικό αλφάβητο για τους Έλληνες ορθόδοξους χριστιανούς της Καππαδοκίας (καραμανλήδικα) που μιλούσαν και την τουρκική, και χρήση ελληνικού και αραβικού αλφαβήτου στην Αλβανία. Συνηθιζόταν δε στο Ενετοκρατούμενο Αιγαίο στην πρώιμη σύγχρονη εποχή. Πράγματι υπάρχουν αρκετά δείγματα από αυτόγραφα χειρόγραφα της αναγέννησης, όπου ελληνικά κείμενα είναι γραμμένα με αυτόν τον τρόπο, όπως π.χ. η κωμωδία «Fortounatos» από τον Μάρκο Αντώνιο Φώσκολο (1655). Υπάρχουν ακόμα δείγματα από βιβλία τυπωμένα με τέτοιο τρόπο, όπως το βιβλίο «I Mera του Hristianou» που φυλάσσεται σήμερα στο Βενετικό Μουσείο της Νάξου.

Η χρήση αυτή ονομάζεται ακόμα «φραγκοχιώτικα», λόγω της πολύ σημαντικής παρουσίας καθολικών ιεραποστόλων στο νησί της Χίου.

Κατά αναλογία, ήταν κοινή η χρήση (αλλά εδώ υποτιμητική) του όρου «Φραγκοβλάχικα», που αναφερόταν αρνητικά στην χρήση των Greeklish από τους Βλάχους. Τα φραγκολεβαντίνικα βρίσκονταν σε χρήση τον 20ο αιώνα από ό,τι φαίνεται σε επιστολές που στέλνονταν από το μέτωπο της Αλβανίας το 1940.

Μία λοιπόν από τις πολλές κακές συνήθειες που χαρακτηρίζει τον λαό μας είναι η τάση μας να γοπευόμαστε – αδικαιολόγητα τις περισσότερες φορές – από καθετί το ξενόφερτο. Μία νοοτροπία που δείχνει να έχει μολιάσει για τα καλά στο DNA μας. Μία από αυτές τις κακές

συνήθειες, λοιπόν τα γκρίκλις greeklish.

Γκρίκλις, λοιπόν. Το κόκκινο πανί. Η απόλυτη «εκβαρβάρωση» της ελληνικής γλώσσας, για κάποιους. Ένα αθώο παιχνίδι με τις λέξεις και απλή προσαρμογή στις απαιτήσεις της παγκοσμιοποίησης, για άλλους. Η ουσία είναι ότι μάλλον πίσω από τις αδυναμίες ανταπόκρισης ακόμη και σε απλούς ορθογραφικούς κανόνες κάποιοι φρόντισαν με έντεχνο τρόπο να εξαφανίσουν πλήρως τη διαφορετικότητα των φωνηέντων και των διφθόγγων. Πίσω από τα αδυσώπτα κτυπήματα και κελεύσματα της παγκοσμιοποίησης, κάποιοι έσπευσαν να «χρίσουν» αυθαίρετα (αν)επίσημη γλώσσα μας τα γκρίκλις, επιβάλλοντας ένα είδος «γλωσσικής αποικιοποίησης», αποδυναμώνοντας παράλληλα αυτό που οι γλωσσολόγοι συνηθίζουν να αποκαλούν «εθνογλωσσική συνείδηση».

Μάλλον, κάποτε οι πρόγονοί μας υπήρξαν κάπως αφελείς και υπερβολικοί – για κάποιους – όταν εμπλούτιζαν τη γλώσσα τους με ποικιλία φωνηέντων και διφθόγγων. Τι κι αν υπήρξε διαφορετική η χρηστική λειτουργία του «ι» από το «υ», το «η» και το «οι»...; Τι κι αν το «ο» (το ο το μικρό, εξ ου και «όμικρον») προφερόταν σε μικρότερο χρόνο από το «ω» (το ο το μέγα, εξ ου και «ωμέγα»); Σήμερα, όλα αυτά, γραμματολογικά και φωνολογικά τουλάχιστον, μοιάζουν ίδια, εξυπηρετώντας τους ίδιους σκοπούς. Στο βωμό μιας αδικαιολόγητης κι ανεξήγητης εξομάλυνσης – κατ' άλλους ισοπέδωσης – της γλώσσας μας, όλα αυτά θυσιάστηκαν.

Και πώς, λοιπόν, να εξηγήσουμε στο παιδί την κακή επίδραση αυτού του γλωσσικού εκτρώματος, όταν εμείς οι ίδιοι, οι ώριμοι (;) το έχουμε υιοθετήσει; Πώς να θέσουμε σοβαρά το θέμα προς συζήτηση, όταν το βασικότερο επιχειρημά μας που δεν είναι άλλο από τη διαχρονική αξία της ελληνικής γλώσσας μόλις και μετά βίας γίνεται αποδεκτό από μια μικρή μερίδα νέων; Πώς να πείσουμε τους τελευταίους ότι η χρήση των γκρίκλις δεν είναι τελικά τόσο αθώα, όσο πιστεύουν;

Βέβαια, θα πουν κάποιοι κινδυνολογούμε και καταστροφολογούμε. Ότι είμαστε αθεράπευτα ρομαντικοί, προγονόπληκτοι, κομπλεξικοί και

άλλα πολλά. Σε μια εποχή, όμως, που ο αφελ- λνισμός (όσο κι αν κάποιοι δε θέλουν να το αποδεχθούν) σε κάθε πυχή της καθημερινότη- τας μας αποτελεί πλέον τραγική διαπίστωση, τα θεμέλια του ελληνισμού – που δεν είναι άλλα από την ίδια του τη γλώσσα – κλονίζονται.

Κάποτε, η ελληνική γλώσσα κατακτούσε τον κόσμο κι αποτελούσε την επίσημη «φορεσιά» καθενός που ήθελε να αποκαλείται διανοού- μενος. Σήμερα, ομιλείται από λίγους και σω- στά από ελάχιστους. Κάποτε, στους τύμβους χαράζονταν επιγραφές στα ελληνικά που υμνούσαν τα κατορθώματα του νεκρού. Σή- μερα, «θάβουμε» την ίδια μας τη γλώσσα.

Απέναντι, σε όλα αυτά οι περισσότεροι από εμάς – ακόμη και άνθρωποι του «πνεύματος» δυστυχώς κι αυτό είναι το πιο ανησυχητικό – κωφεύουμε επιδεικτικά. Ίσως πιστεύουμε ότι επειδή κάποτε η λατινική γλώσσα δανείστηκε πολλά από τη δική μας, έφτασε το πλήρωμα του χρόνου να επιστρέψουμε το χρέος μας και μάλιστα με το παραπάνω.

«Ilikrina den katalaveno to giati...», για να μιλήσουμε στην ίδια γλώσσα. Γιατί προσπα- θούμε μανιωδώς – και βλακωδώς – να απο- βάλλουμε καθημερινά κάθε ίχνος επαφής με τις ρίζες μας; Γιατί αποποιούμαστε την εθνική μας ταυτότητα; Γιατί επιτρέπουμε τον πλήρη αφελλνισμό μας; Γιατί επιτρέπουμε στο μικρό παιδί, που έμαθε να επικοινωνεί με τους φίλους του μέσω γκρίκλις, ότι αυτή μάλλον δεν είναι η φυσιολογική εξέλιξη της γλώσσας μας;

Πολλά κι αναπάντητα τα «γιατί», αλλά μία η απάντηση. Είμαστε μάλλον Ellines και όχι Έλληνες...

**ΑΦΟΥ Ο ΑΓΓΛΟΣ
ΔΕΝ ΓΡΑΦΕΙ
'χάου αρ γιού',
ΕΣΥ ΓΙΑΤΙ ΓΡΑΦΕΙΣ
'ti kaneis ;;;**

ΟΧΙ ΑΛΛΑ GREEKLISH!

facebook.com/CLASS77.REUNION